

szeretni a lelkünk minden rezzenésével és kívánni egymást a testünk összes ízeivel... ez az örület, ez a mi problémánk.“ Az ú. n. kettős szerelem problémája ez, mely nálunk eléggé új, mellyel azonban egy-két külföldi regény ösztönzésére Bloch érdemesnek tartotta, hogy tudományosan foglalkozzék. Berde Mária „kezdő“ voltát (az író nő szava) e művében a koncepció helyenkénti szakadozottságán kívül legfőleg az mutatja, hogy problémáját szanatóriumban tenyésztí ki. Így az esetleges lélektani hibák azzal menthetők, hogy hiszen beteg emberekkel van dolgunk s ezek cselekvése és érzése kevésbé ellenőrizhető. Azt hiszem, nem lenne érdektelen, ha a jeles író nő e problémát *mai* tudásával is megszólaltatná, természetesen egészségesebb miljöben s velünk férfakkal szemben talán kevésbé szűkebb megértéssel és — kegyvel. A regény eddig elért könyvsikere azonban azt bizonyítja, hogy a probléma különösen nő-olvasóinkra e formájában is igen erős hatással van s az olvasók legnagyobb része többre értékeli ez ifjabbkori művet, mint maga a szerző. *Hartmann János.*

Rudnay Gyula. A legutóbbi évek folyamán Hollandiában, Bécsben, főleg pedig a velencei nemzetközi kiállításon fényes sikerrel szerepelt, lelkesen ünnepelt festőművésznünk az Ernst-Múzeumban mutatta be a milánói Galeria Pesaróban március elején megnyíló kiállításának hatalmas anyagát. Rudnay a keleti nagy gondolkodók módjára az elzárkózottság komor magányában él, gyöngéden érző szívvel veszi szemügyre a természet megnyilatkozásait, hogy azokat sajátos egyéniségén át le-szűrve, keresett egyszerűséggel, de éppen azért érthetően és felette meggyőző módon közölje. Művészete a lehető legzártabb, legkerekebb és legegységibb formanyelv használata: maga a teljes monumentalitás. A természet formáit erős kézzel szigorú nagy egységekbe fogja össze és ezzel azoknak súlyosságát, befejezettségét és fontosságát pompásan érzékelteti. Színezése éppen olyan tömör, mondhatni sűrített, mint formanyelve, főleg az egymás mellé hangolt barnás színeket alkalmazza, azonban ezek zárkózottságuk dacára

is halkán, észrevétlenül olvadnak egymásba és higgadt, komoly, hivalkodástól mentes ószinte hangulatot keltők. Vásznaai a maguk zárt, komor egyszerűségükkel, naiv közvetlenségükkel, érthető közlékenységükkel és tompított hangnemükkel az igazi művészet örök patináját éreztetik a szemlélővel. A tájkép-, az arckép- és a kompozicionális festést éppoly eredményesen műveli, mint a grafikát. Reméljük, milánói útja nagy sikereit csak öregbíten fogja.

Gyűjteményének legszebb darabjai az „Öreg polgár“, „Öreg magyar“ című arcképei, „Közélgő vihar“, „Erdő széle“, „Zabföld“ című tájképei és a „Menekülés“ című drámai hatású nagy kompozíciója.

A kiállítással kapcsolatban szerepel *Pásztor János* szobrászművész is. Rudnayéval szoros lelki rokonságban áll művészete, mert zártan összefogott formái mellett is a felületek bársonyos lágyágát, nemkülönböztetve alakjainak belső világát mesterialien juttatja érvényre. Kiváló művészi intelligenciájáról tanuskodó „Síremlék kompozíció“-ja mellett legszebb alkotása a „Kisértés“ és „Várakozás“ című márványszobra.

Székelly Miklós.

Az irodalmi barokk. A német tudomány egyik új fölfedezése az utóbbi években a barokk-stílus volt. Csakhamar mindenki erre vetette magát művészet-, irodalom- és szemlemtörténetben. A tudományban éppúgy van divat, mint az öltözködésben. A művészettörténet egyik híres barokk-munkájáról volt már szó ebben a folyóiratban. Mivel azonban a fejlettebb művészettörténet az irodalomtörténetre erősen hat napjainkban — ami csak örvendtes lehet —, természetesen emitt sem vagyunk már hiájával a barokkdolgozatoknak. Mindenekelőtt *Fritz Strich*-ről emlékeztetünk meg ezzel kapcsolatban, ki a Napkelet olvasói előtt már nem ismeretlen (Deutsche Klassik und Romantik c. művét behatóan elemeztem a múlt évfolyamban; az is éppen a művészettörténet Szöflin hatása alatt alakult ki). Ő egy *Der lyrische Stil des 17. Jahrhunderts* című cikkében, amely a *Münchener-émlékkönyvben* jelent meg (München 1916. C. H. Beck), elsőnek kezdte bizonyítani azt, hogy a XVII. századi német líra stílusa tu-